

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor
(structurată pe articole sau puncte din proiect)
la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei
„Pentru modificarea Hotărârii Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.51/2009 cu privire la aprobarea
Regulamentului privind autorizarea unor operațiuni valutare de către Banca Națională a Moldovei”

(în continuare - proiectul HCE)

Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare	Participantul la avizare în cadrul BNM	Nr. obiecției/ propunerii/ recomandării	Conținutul obiecției/ propunerii/recomandării	Argumentarea autorului proiectului
I. Obiecții și propuneri de ordin general				
	Ministerul Finanțelor	1	Considerăm necesară reglementarea modelului de cerere privind eliberarea duplicatului autorizației pentru efectuarea operațiunii valutare, întrucât modificările operate prin proiectul în cauză nu conțin reglementări asupra aspectului menționat.	Nu se acceptă Având în vedere că cererea de eliberare a duplicatului autorizației se depune numai în cazul pierderii sau deteriorării autorizației, proiectul HCE stabilește doar modul de depunere a cererii în cauză (pe suport hârtie sau în formă electronică) (pct.19 ¹), lăsând la discreția solicitantului de a alege modelul cererii. Având în vedere numărul nesemnificativ al solicitărilor de duplicate pentru autorizațiile pierdute/deteriorate semnificativ, care pot fi prezentate în formă liberă, considerăm inoportună reglementarea modelului de

				cerere pentru eliberarea duplicatului autorizației.
II. Obiecții și propuneri la articolele/punctele la proiect				
	Ministerul Justiției	2	De ordin redacțional, comunicăm că odată cu prezentarea proiectului spre înregistrare Ministerului Justiției urmează a fi inclusă parafa de înregistrare a acestuia.	Se acceptă
	Ministerul Justiției	3	În cazul în care se propune modificarea clauzei de adoptare a Hotărârii Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.51/2009, atât în denumirea proiectului, cât și la dispoziția de modificare de la pct. 1, se va indica că se modifică această Hotărâre, dar nu regulamentul.	Se acceptă
1. Regulamentul privind autorizarea unor operațiuni valutare de către Banca Națională a Moldovei , aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.51/2009 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.57-58, art.251), cu modificările ulterioare, înregistrat la Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu nr.665 din 16 martie 2009, se modifică după cum urmează: ...	Ministerul Finanțelor	4	La pct.1 subpct.5), cuvântul „unor” să se excludă, întrucât formularea propusă nu se încadrează în sensul expus în prevederea respectivă din Regulament.	Nu se acceptă Prin autorizarea operațiunilor valutare de capital, BNM nu își asumă nicio obligație aferentă acestor operațiuni. Norma în cauză corespunde prevederilor expuse la art.55 alin.(10) din Legea nr.62/2008 în redacția Legii nr.363/2022. Prin urmare, se consideră oportun de a păstra modificarea propusă potrivit proiectului HCE, cu o redactare: „5) Punctul 5, după cuvântul „Autorizarea” se completează cu cuvântul „efectuării”, iar

5) Punctul 5, după cuvântul „Autorizarea” se completează cu cuvântul „efectuării”, iar cuvântul „unor obligațiuni” se substituie cu cuvântul „obligații”; ...				cuvântul „unor obligațiuni” se substituie cu cuvântul „ <u>obligațiilor</u> ”;”.
8⁴. Drept condiții de autorizare pentru operațiunile valutare indicate la pct.3 sunt: a) respectarea, după caz, a prevederilor punctelor 3², 3³, 4, 4¹, 8² și 8³; b) realizarea operațiunii valutare nu va avea ca și consecință afectarea stabilității și viabilității sistemului bancar al Republicii Moldova, în particular nu va expune sistemul bancar al Republicii Moldova la riscuri semnificative capabile să perturbeze buna funcționare a acestuia, cum ar fi, riscul de imagine, riscul întreruperii relațiilor de corespondență bancară cu instituțiile financiare internaționale, riscul de aplicare a sancțiunilor primare sau secundare etc.”;...	Ministerul Finanțelor	5	La pct.1 subpct.9), ce ține de completarea cu pct.8 ⁴ lit.b), nota informativă nu conține argumentări care să explice oportunitatea și necesitatea acestei propuneri ca și condiție de autorizare pentru operațiunile valutare specificate, ținând cont de prevederile Legii nr.62/2008 privind reglementarea valutară.	Comentariu Redacția punctului 8⁴ a fost revizuită, după cum urmează: „8⁴. Banca Națională a Moldovei nu autorizează operațiunile valutare indicate la pct.3 în condițiile în care: a) persoana fizică sau juridică rezidentă care intenționează să efectueze operațiunea valutară și/sau persoana fizică sau juridică nerezidentă contraparte la operațiunea valutară respectivă și/sau prestatorul de servicii de plată nerezident prin intermediul căruia se va efectua operațiunea valutară are calitatea de subiect al unei măsuri restrictive internaționale care a devenit aplicabilă pe teritoriul Republicii Moldova în condițiile prevăzute de Legea nr.25/2016 privind aplicarea măsurilor restrictive internaționale, și b) această măsura restrictivă internațională are ca obiect sau ca efect restricționarea

				dreptului de a efectua operațiunea valutară respectivă. La adoptarea deciziei privind autorizarea operațiunii valutare Banca Națională a Moldovei va ține cont de excepțiile stabilite de Legea nr. 25/2016 privind aplicarea măsurilor restrictive internaționale.”. De asemenea, nota informativă a fost completată cu precizări în privința completării regulamentului cu condițiile de autorizare.
14) Punctul 12 va avea următorul cuprins: „12. Banca Națională a Moldovei decide referitor la eliberarea autorizației sau referitor la refuzul autorizării în termen de cel mult 30 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de eliberare a autorizației, la care sunt anexate toate documentele necesare sau, după caz, de la data înregistrării documentelor prezentate conform punctului 12³.”;	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	6	La pct.14) privind modificarea pct.12. considerăm necesară argumentarea expresă a majorării termenului de la 15 zile lucrătoare la 30 zile lucrătoare, pentru ca autoritatea de supraveghere să ia decizia referitor la eliberarea autorizației sau la refuzul autorizării pentru efectuarea operațiunii valutare.	Comentariu Prevederea a fost ajustată conform prevederilor art.55 alin.(2) din Legea nr.62/2008, în redacția Legii nr.363/2022. Majorarea termenului de luare a deciziei de către BNM de la 15 la 30 zile lucrătoare este dictată de complexitatea unor operațiuni valutare supuse autorizării, care necesita timp suplimentar pentru examinare.

37) Anexa nr.2: punctul 2 se completează cu textul „ și căroră nu li se eliberează documentul indicat la punctul 3”, punctul 3, după textul „eliberat de organul abilitat cu dreptul de înregistrare de stat” se completează cu textul „sau descărcat de pe portalul guvernamental al antreprenorului”, punctul 15¹ va avea următorul cuprins: „15¹. Documente ce confirmă sursa de proveniență a mijloacelor bănești care urmează a fi utilizate pentru efectuarea operațiunii valutare în sumă ce depășește 10000 euro (sau echivalentul acestora).”; punctul 15², după cuvântul „Documentele” se completează cu cuvântul „semnate”; punctele 15³, 15⁵, 15⁶ și 15⁷, după cuvântul „Contractul” se completează cu cuvântul „semnat”; punctul 15⁴, după cuvântul „Documentul” se completează cu cuvântul „semnat”;	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	7	La pct.37) cu referire la modificarea Anexei nr.2. La pct.2 certificatul de atribuire a codului fiscal al persoanei juridice rezidente este accesibil pentru a fi verificat pe platforma guvernamentală de interoperabilitate MConnect. Astfel, considerăm inoportună obligarea solicitantului autorizației respective de a anexa acesta la cererea de eliberare a autorizației pentru efectuarea operațiunii valutare. În acest context, nu susținem, în general, pct.2 și urmează a fi exclus.	Nu se acceptă Conform art.55 alin.(1) din Legea nr.62/2008, solicitantul autorizației BNM are obligația să anexeze la cererea sa documentul ce îl identifică. În cazul reprezentanței permanente (calificate ca rezident conform art.3 pct.9 lit.f) din Legea 62/2008), care nu are obligația înregistrării la Agenția Servicii Publice, documentul ce identifică această categorie de rezident este certificatul de atribuire a codului fiscal. Din aceste considerente, proiectul HCE prevede completarea pct.2 cu textul „și căroră nu li se eliberează documentul indicat la punctul 3”, și anume extrasul din Registrul de stat, eliberat de organul abilitat cu dreptul de înregistrare de stat sau descărcat de pe portalul guvernamental al antreprenorului. De notat că persoanele juridice rezidente nu au obligația de a prezenta astfel de certificate.
---	---	----------	---	---

compartimentul II va avea următorul cuprins: „II. Cerințe față de documentele care se prezintă la Banca Națională a Moldovei 1. Cerințe generale față de documentele care se prezintă la Banca Națională a Moldovei La cererea Băncii Naționale a Moldovei, documentele perfectate în limbi străine se prezintă împreună cu traducerile autorizate ale acestora în limba română. Documentele întocmite de către autoritățile competente din statele străine sau cu participarea acestora, urmează a fi legalizate conform legislației Republicii Moldova. Banca Națională a Moldovei poate solicita prezentarea de către rezident a originalelor documentelor, copiile de pe care au fost prezentate la Banca Națională a		8	La pct. 37) cu referire la modificarea Anexei nr.2, modificarea expusă la pct.3 se propune în următoarea redacție: textul „eliberat de organul abilitat cu dreptul de înregistrare de stat” se exclude, iar după textul „Extrasul din Registrul de stat” se completează cu textul „accesat de pe portalul guvernamental al antreprenorului”.	Nu se acceptă Potrivit art.55 alin.(1) din Legea 62/2008, la cererea de eliberare a autorizației BNM se anexează documentele ce îl identifică pe rezident. Prin urmare, solicitantul urmează să prezinte extrasul din registru de stat, care poate fi descărcat de pe portalul guvernamental al antreprenorului sau poate fi eliberat de organul abilitat.
	Ministerul Finanțelor	9	La pct.1 subpct.37), ce ține de expunerea în redacție nouă a compartimentului II, în prima propoziție, propunem examinarea oportunității exceptării de la traducerile autorizate în limba română a documentelor perfectate în limba engleză și în limba rusă.	Nu se acceptă Solicitarea de către BNM a traducerilor autorizate ale documentelor perfectate în limbi străine (normă valabilă și în regulamentul în vigoare) se face în cazul în care documentele în cauză reflectă operațiuni valutare complexe sau sunt întocmite într-o limbă de o circulație restrânsă.

Moldovei pentru a verifica autenticitatea copiilor în cauză. 2. Cerințe specifice față de documentele care se prezintă pe suport hârtie. Documentele se prezintă în <u>fotocopii</u>, asigurând integritatea și calitatea acestora (astfel încât documentul să cuprindă toată informația și ca aceasta să fie lizibilă), precum și consecutivitatea paginilor. Corespunderea <u>fotocopiilor</u> documentelor prezentate cu originalele acestora se certifică de către persoana fizică rezidentă. Certificarea se face prin înscrierea pe <u>fotocopia</u> documentului a textului „<i>Declar pe propria răspundere că fotocopia corespunde cu originalul</i>”. <u>Fotocopiile</u> documentelor prezentate rămân la Banca Națională a Moldovei. La latitudinea persoanei fizice rezidente, în loc de <u>fotocopii</u>, documentele pot fi prezentate în original sau în copii legalizate notarial, care rămân la Banca Națională a Moldovei.		10	În scopul uniformizării terminologiei utilizate în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei, ținând cont de faptul că proiectele de acte normative prezentate anterior pentru avizare prevăd substituirea termenului de „fotocopie” cu termenul de „copie”, considerăm oportun efectuarea modificărilor respective în pct.1 subpct.37 și pct.3 ale proiectului prenotat.	Comentariu Termenul „fotocopie” este utilizat doar în cazul documentelor prezentate pe suport hârtie, acesta fiind un termen explicat și de DEX (FOTOCÓPIE, fotocopii, s. f. Copie fotografică (pozitiv, mai rar negativ) a unui document, text, a unei fotografii, fotograme etc.; copie la un aparat de tip xerox. – Din fr. Photocopie). Terminologia în cauză este utilizată și în alte acte normative în domeniul reglementării valutare (Regulamentul privind conturile rezidenților în străinătate, Instrucțiunea privind notificarea angajamentelor externe etc).
--	--	----	---	--

3. Cerințe specifice față de documentele care se prezintă în formă electronică Documentele întocmite în formă electronică se prezintă în formă electronică și trebuie să corespundă cerințelor prevăzute de Legea nr.124/2022. Documentele întocmite pe suport hârtie se prezintă în formă scanată în formatul PDF, asigurând integritatea și calitatea documentelor scanate (astfel încât documentul să cuprindă toată informația și ca aceasta să fie lizibilă), precum și consecutivitatea paginilor. Documentele în formă electronică și documentele scanate se semnează de către rezident cu semnătura electronică calificată conform Legii nr.124/2022 și se păstrează în formă electronică la Banca Națională a Moldovei.”;				
9) Se completează cu punctele 8²-8⁴ cu următorul cuprins: „8². Cererile de eliberare a autorizației BNM și documentele care se anexează la acestea se depun la Banca Națională a Moldovei de către persoanele fizice rezidente pe suport hârtie sau în formă electronică, iar de	OTP Bank SA	11	La completarea Regulamentului cu punctul 8², prin care se prevede că persoanele juridice rezidente și persoanele fizice rezidente care practică o anumită activitate depun doar în formă electronică cererea de eliberare a autorizației, propunem de menținut în text posibilitatea depunerii acesteia și	Nu se acceptă Una dintre prioritățile BNM este digitalizarea proceselor, care derivă din trendul global de digitalizare. În același timp, și alte instituții ale statului întreprind măsuri pentru a digitaliza procese. De exemplu, începând cu 01.01.2023 darea

către persoanele juridice rezidente și persoanele fizice rezidente care practică o anumită activitate – în formă electronică. 8³. Rezidentul care depune documentele prevăzute de prezentul regulament în formă electronică are obligația să utilizeze semnătura electronică calificată conform Legii nr.124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (în continuare – Legea nr.124/2022).			pe suport de hârtie. Propunerea în cauză este dictată de necesitatea asigurării unui proces de continuitate, în cazul în care vor apărea probleme de ordin tehnic (mai ales independente de voința BNM), care nu vor permite derularea normală a procesului de autorizare, mai ales în cazul când aceste probleme nu vor putea fi soluționate în termen redus.	de seamă fiscală se prezintă utilizând, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică de către toți contribuabilii subiecți ai impunerii conform art.5 pct.2), cu excepția persoanelor fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător (art.187 alin.(2¹) lit.i) din Codul Fiscal). De asemenea, digitalizarea este valabilă și în cadrul altor procese ale BNM (licențiere, notificare, precum și autorizarea altor operațiuni valutare).
	Asociația Bancilor din Moldova	12	La completarea Regulamentului cu punctul 8², unde se prevede că cererile de eliberare a autorizației și documentele care se anexează la acestea se depun de către persoanele juridice rezidente și persoanele fizice rezidente care practică o anumită activitate – doar în formă electronică, ABM recomandă asigurarea posibilității depunerii și pe suport de hârtie. Recomandarea este sugerată pentru evitarea unor riscuri (tehnice) independente de BNM, care ar putea periclita derularea normală/continuă a procesului de autorizare, în special atunci când înlăturarea deficiențelor (asociate riscurilor) ar putea dura în timp.	
	OTP Bank SA	13	În contextul digitalizării proceselor, precum și pornind de la faptul că cererea de eliberare a autorizației se propune a fi	Nu se acceptă Potrivit modificărilor operate prin proiectul HCE la pct.1 lit.a), pct.19 din Regulament

			prezentată în format electronic, considerăm oportună ca emiterea autorizațiilor să fie efectuată în formă electronică și nu pe suport de hârtie. De asemenea, propunem includerea posibilității accesării de către bănci a informației privind autorizațiile emise prin intermediul unui registru special de evidență a autorizațiilor. În acest sens, ca soluție, propunem ca autorizația să conțină un cod unic care va putea fi accesat de bancă la solicitarea clientului pentru efectuarea operațiunii valutare. Astfel, practic, se va exclude posibilitatea falsificării autorizațiilor.	autorizația pentru efectuarea operațiunii valutare se eliberează <u>în formă electronică</u> sau pe suport hârtie. Având în vedere numărul neînsemnat de solicitări de eliberare a autorizațiilor pentru efectuarea operațiunilor valutare specificate, considerăm nejustificată acceptarea propunerii date din punct de vedere cost - beneficiu. Republica Moldova, în calitatea sa de țară candidată la aderarea la UE, are obligația de liberalizare totală a operațiunilor valutare de capital la momentul aderării, fapt care va conduce la eliminarea regimului de autorizare de către BNM.
16) Punctul 13 va avea următorul cuprins: „13. În contextul asigurării respectării legislației privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, Banca Națională a Moldovei este în drept să solicite Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și altor autorități competente din țară opinia privind lipsa sau existența caracterului suspect al	Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor	14	Pornind de la competențele funcționale stabilite de Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului și întrucât Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor nu emite opinii, propunem ca la pct.13 din proiectul hotărârii cuvântul „opinia” să fie înlocuit cu cuvintele „prezentarea informației”.	Comentariu Redacția pct.13 este în corelare cu redacția art.48 alin.(2¹) din Legea nr.62/2008 (modificată conform Legii nr.363/2022 pentru modificarea unor acte normative). (Art.48 alin.(2¹) din Legea nr.62/2008: (2¹) În scopul asigurării respectării prevederilor art.15 alin.(8) și (9) din Legea nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului,

operațiunii supuse autorizării și/sau al activității solicitantului și/sau al sursei mijloacelor bănești care urmează a fi utilizate pentru efectuarea operațiunilor valutare specificate la punctul 3. Pentru perioada solicitării respective Banca Națională suspendă procedura administrativă, fapt despre care este notificat solicitantul.”;...				Banca Națională a Moldovei solicită <u>opinia Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor</u> și, după caz, a altor autorități competente din țară, perioadă pentru care procedura administrativă se suspendă, precum și notifică casa de schimb valutar și hotelul despre aceasta).
2. Rezidenții care au depus la Banca Națională a Moldovei cereri de eliberare a autorizațiilor conform regulamentului indicat la punctul 1 din prezenta hotărâre și la data intrării în vigoare a hotărârii în cauză nu au obținut autorizațiile respective ale Băncii Naționale a Moldovei sunt obligați să se conformeze prevederilor regulamentului menționat. 3. Primele rapoarte indicate la punctul 1 subpunctul 42) din hotărâre se vor prezenta pentru luna august 2023, cu excepția cazului în care operațiunile indicate la punctul 3 literele g), h) și i) din regulamentul indicat la punctul 1 din prezenta hotărâre au fost autorizate în perioada 20.07.2023-31.07.2023, pentru	Ministerul Justiției	15	Cu referire la pct.2 și 3, propunem revizuirea conceptuală a acestora, având în vedere că prevederile nu se conformează principiilor de acțiune în timp a legii civile, statuate la art. 7 alin. (1) din Codul civil, potrivit căroră „Legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare”. În acest context, considerăm că dacă rezidenții vor depune cererile de eliberare a autorizațiilor privind operațiunile valutare până la 20 iulie 2023, Banca Națională urmează să aplice	Se acceptă Ca urmare a revizuirii prevederilor după intrarea în vigoare a Legii nr.363/2022, punctul 2 a fost exclus din proiectul HCE. Punctul 3 fost renumerotat și se expune în următoarea redacție: „2. Primele rapoarte indicate la punctul 1 subpunctul 42) din hotărâre se vor prezenta pentru luna ianuarie 2024. Ultima raportare, care se va efectua prin prezentarea fotocopiilor anexelor la autorizație, a informației aferente operațiunilor indicate la punctul 3 literele g), h) și i) din regulamentul indicat la punctul 1 din prezenta hotărâre, se va efectua în baza operațiunilor

care primele rapoarte se vor prezenta pentru luna iulie 2023. Ultima raportare, prin prezentarea fotocopiilor anexelor la autorizație, a informației aferente operațiunilor indicate la punctul 3 literele g), h) și i) din regulamentul indicat la punctul 1 din prezenta hotărâre, autorizate până la 19.07.2023 inclusiv, se va efectua în baza operațiunilor efectuate în luna iulie 2023.			prevederile Hotărârii BNM nr. 51/2009 fără modificările propuse în proiect.	efectuate în luna decembrie 2023”.
			<u>Nu au avut obiecții /propuneri:</u> Consiliul Concurenței BC „Comerțbank” SA BC „Moldindconbank” SA BC „Eurocreditbank” SA Banca Comercială Română Chișinău SA BC „MoldovaAgroindbank” SA BC „Energbank” SA <u>Nu au prezentat avizele:</u> Prestatorii de servicii de plată nebancari BC „Victoriabank” SA BC „Procreditbank” SA BC „Eximbank” SA BC „Fincombank” SA Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal	<u>Expertizele efectuate de către autorități:</u> Ministerul Finanțelor a enunțat că proiectul HCE nu este pasibil de expertiză financiară din partea Ministerului Finanțelor, dar a prezentat unele obiecții, propuneri/recomandări. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării nu s-a expus în cadrul expertizei economice, dar a înaintat trei propuneri.